

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 1, 16
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen: Psalm 135 : 1 en 2**
- 4 Lezing van de wet**
- 5 Zingen: Psalm 51 : 4 en 5**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing: Mattheüs 1 : 1 - 17**
- 8 Tekst: Mattheüs 1 : 16**
- 9 Woordbediening**
- 10 Zingen: Psalm 90 : 1 en 2 (over de eeuwige en onveranderlijke God)**
- 11 Dankzegging en voorbede**
- 12 Collecte**
- 13 Zingen : Psalm 135 : 8 en 9**
- 14 Klaarmaken tafel: Gezang 4**
- 15 Tijdens viering: Lied 358 : 1 – 6, Gezang 56 : 1 – 3 (90GZ) = Gz 99 (NGK),
Gezang 10 : 1 – 4, (GK) = Gz 78 (NGK)**
- 16 Slotzang: Psalm 135 : 11 en 12**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Het geslachtsregister zoals Mattheüs ons dat presenteert heeft al tot veel hoofdbreken en gepuzzel geleid. Zeker het getal veertien uit vers 17 heeft geleid tot allerlei prachtige theorieën. Zo werd 14 teruggebracht tot twee maal zeven. En zeven is het getal van de volheid en voor die twee bedacht men dan wat. Deze uitleg wordt nu wel algemeen afgewezen, omdat het dan veel logischer geweest zou zijn als Mattheüs niet over veertien, maar over twee maal zeven had gehad. Het getal veertien heeft in de Bijbel op zich geen bijzondere betekenis, daarom heeft men het over een andere boeg gegooid.

Jongens en meisjes. Ik heb daarbij een vraag voor jullie. Met hoeveel letters schrijf je de naam David? Volgens mij hebben we twee Davids in de kerk, dus die moeten het zeker weten. Met vijf. En wat zeg jij. Met hoeveel letters. Met vijf. Ja, dat klopt. En toch klopt het ook weer niet. Want als je aan de grote koning David zou vragen, met hoeveel letters hij zijn naam schreef, dan zou hij een ander antwoord geven. Weet je wat David zou zeggen? David zou zeggen: met drie. Ja, met drie. Gek hè? En David was echt niet dom. Die wist best hoe hij zijn naam moest schrijven: met drie letters. Want in de taal waarin David schreef, schreef je alleen maar de medeklinkers en niet de klinkers. Klinkers zijn letters als de a, de o, de e, de i, de u. Medeklinkers zijn letters als de k, de w, de d, de t, de s, enz. En in de tijd van David schreef je zijn naam als volgt DWD. Dawid. De a en de i schreven ze er niet bij, maar die zeiden ze natuurlijk wel als ze gingen lezen. Zo doen ze dat in het Hebreeuws, de taal van koning David. Nu betekent DWD nog iets in het Hebreeuws. In het Hebreeuws gebruiken ze de letters namelijk ook om getallen op te schrijven. De Romeinen deden dat ook. Bij de Joden heeft de eerste letter van het alfabet de waarde 1, de tweede de waarde twee, enz. In het Hebreeuwse alfabet is de D de vierde letter en de W de zesde. En wat krijg je nu als je de waarde van de drie letters van Davids naam bij elkaar optelt. Vier plus zes plus vier? Dat is veertien. En veertien is precies het getal dat hier in het geslachtsregister van de Here Jezus, zoals Mattheüs dat heeft opgeschreven, zo'n belangrijke rol vervult. Vers 17. Van Abraham tot David telt de lijst dus veertien generaties, van David tot de Babylonische ballingschap veertien generaties en van de Babylonische ballingschap tot Christus veertien generaties. Hoe aantrekkelijk deze uitleg is, toch is deze niet waarschijnlijk. Want om deze uitleg te kunnen begrijpen moet je het Hebreeuws goed meester zijn. En

hoewel Mattheüs zijn evangelie vooral voor de Joden heeft geschreven, toch waren velen van hen het Hebreeuws niet meester. Was dat wel het geval geweest dan is niet te verklaren waarom Mattheüs in vers 23 de Joodse naam Immanuël gaat uitleggen, door te zeggen: wat in onze taal betekent 'God met ons'.

De meest voor de hand liggende oplossing voor de veertien generaties, is de generaties als tijdsaanduiding te lezen. In de dagen van de Here Jezus werd een generatie als een aanduiding van ongeveer 40 jaar gezien. En als we naar de Bijbelse geschiedenis kijken dan gaat het steeds over periodes van een kleine zeshonderd jaar. De periode van Abraham tot David, van David tot de wegvoering in de ballingschap, en van de wegvoering tot de geboorte van de Here Jezus. De eerste periode is dan de tijd van de groei van het volk uit Abraham met als hoogtepunt koning David. En hoewel het een periode is van groei is het er niet een van menselijke glorie. Want vers 3 vertelt over de zwarte bladzijde in het leven van Juda. Hoe hij bij Tamar een kind verwekte. Tamar die een schoondochter van Juda was, maar die weduwe was geworden. De andere zoons van Juda weigerden Tamar nageslacht te schenken. Uiteindelijk heeft Tamar zich toen vermomd als hoer en Juda heeft gemeenschap met haar gehad. Uit die zonde zijn Peres en Zerach geboren. Verder vermeld de eerste periode Rachab, de Kanaänitische en Ruth de Moabitische. Terwijl andere vrouwen niet vermeld worden.

De tweede periode begint met te vermelden dat David Salomo verwekte bij de vrouw van Uria. Strikt genomen is dit niet juist, was ze was toen al wel officieel Davids vrouw. Maar Mattheüs wil blijkbaar in herinnering roepen dat ook de grote koning David een arme zondaar was. De periode eindigt met de wegvoering in ballingschap. Een ballingschap die straf van God was vanwege de zonde van het volk van God, waarbij het nageslacht van David vaak een leidende rol heeft gehad.

De derde periode begint in de ballingschap en dan volgt er een naam van onbekende mannen. Het ooit zo roemruchte koningsgeslacht van David is terug gebracht tot een geslacht van onbeduidende mannen, die op Jozef na geen van allen de geschiedenisboeken hebben gehaald. Weg is de glorie van David. De prachtige boom van David en zijn nageslacht is weg en er is niets meer van over dan een afgezaagde tronk. Een tronk die laat zien hoe groot de boom ooit geweest is, maar die tegelijk laat zien dat de glorie vergaan is.

Mattheüs tekent dus in dit geslachtsregister de opkomst en ondergang van het volk van God. Een volk dat zelfs in zijn opkomst een kleingelovig en zondig volk was. Van de grootste in het rijtje wordt zelfs nog in herinnering gebracht welke verschrikkelijke zonden hij heeft begaan. Het geslachtsregister toont de genade van God, die blijft denken aan zijn beloften die Hij aan Abraham heeft gedaan. De belofte van redding en verlossing uit de nood. Nu het nageslacht van David op een dieptepunt is, verwekt God uit die tronk van Isaï de beloofde Messias.

Hoe verrassend moet het voor de lezers geweest zijn als in die lange rij van namen en het ritme van die verwekte die en die verwekte die, dan plotseling de woorden klinken. Jakob verwekte Jozef, de man van Maria. Bij haar werd Jezus verwekt, die de Christus genoemd wordt. Het nageslacht van David is slechts een herinnering uit een verleden, maar God vergeet zijn beloften niet. En dan, wanneer niemand het verwacht, komt daar de Zoon van God in de wereld. Bij haar werd Jezus verwekt. Mattheüs duidt heel eenvoudig het wonder aan. Steeds was een man actief in de verwekking van nageslacht. Nu niet. En ook de vrouw is niet actief. Bij haar wordt wat verwekt. Een kind. Het beloofde kind. God bewijst zijn gunst en genade aan Maria. God bewijst zijn gunst aan de wereld. God bewijst zijn gunst aan ons. Want op dit kind dat in de schoot van Maria werd verwekt, hebben wij onze verwachting gevestigd, onze hoop en ons vertrouwen. Hij is ons leven. Hij is onze toekomst. Wij, die als Juda en David zondaars zijn. Wij geloven de verlossing van de zonden en een eeuwig leven. Wij geloven dat Jezus, geboren uit Maria, voor onze zonden heeft betaald. En Jezus is vandaag weer in ons midden. Zijn Geest is bij ons. Maar voor het gelovig oog is ook zijn lichaam en zijn bloed bij ons. In het brood en de wijn, zien wij zijn liefde voor ons. Zien wij hoe Hij uit liefde voor ons, onze schuld op zich heeft genomen.

Amen